

Afdeling: Uddannelse og mobilitet
Journal nr.: 21/12024
Dato: 16. marts 2021

Udarbejdet af: Helene Engelund
E-mail: helene.engelund@rsyd.dk
Telefon: 24932572

Referat – Møde i Syddansk Uddannelsesforum

Tidspunkt: Tirsdag d. 2. marts 2021 kl. 10.00 – 12.00
Sted: Virtuelt via Web-Ex
Deltagere: Tage Petersen, Lene Thiemer Hedegaard, Regitze Tilma, Dan Skjerning, Kjeld Petersen, Kristian Bennike, Lars Katzmann, Leif Rye Hauerslev, Henrik Larsen, Hanne Nylev, Lotte Dalegaard Pedersen, Annette Lund, Jan Askholm, Jens Munk Kruse, Erling Jensen, Uffe Poulsen (suppleant for Anja Toxværd Poulsen).
(Regionsrådets Udvalg for uddannelse og arbejdskraft deltager under punkt 6-9).
Sekretariatet: Jørgen Bjelskou, Thomas Dyhr Vestergaard, Morten Hvideland-Olsen, Helene Engelund.
Afbud: Ulrich Skytte, Peter Præstgaard, Carsten Eriksen.

Dagsorden

1) Godkendelse af dagsorden	2
2) Godkendelse af referat fra mødet den 10. september 2020	2
3) Gensidig orientering siden sidst	2
4) Orientering om "Uddannelseslandskabet i Sønderjylland"	3
5) Nyt muligt partnerskab "ABC for mental sundhed"	4
6) Temadrøftelse om STEM og kompetencer til den grønne omstilling	6
7) Drøftelse af muligt indhold på næste møde	8
8) Næste møde.....	8
9) Evt.	8

1) Godkendelse af dagsorden

Sagsfremstilling

Syddansk Uddannelsesforum (SUF) skal godkende dagsorden.

Indstilling

Det indstilles, at SUF godkender dagsorden.

Referat

Dagsordenen blev godkendt uden bemærkninger.

2) Godkendelse af referat fra mødet den 10. september 2020

Sagsfremstilling

Syddansk Uddannelsesforum (SUF) skal godkende referatet fra mødet den 10. september 2020.

Indstilling

Det indstilles, at SUF godkender referatet.

Bilag

- Referat fra mødet i SUF den 10. september 2020.

Referat

Referatet blev godkendt uden bemærkninger.

3) Gensidig orientering siden sidst

Sagsfremstilling

Formålet med Syddansk Uddannelsesforum (SUF) er at kvalificere uddannelsesindsatsen i Syddanmark gennem viden, erfaringer og synspunkter ud fra medlemmernes og deres baglandes respektive ståsteder inden for uddannelses- og arbejdsmarkedssektoren.

Samtidig giver SUF mulighed for en kvalificeret og mangfoldig dialog om uddannelse på tværs af de uddannelsespolitiske aktører.

SUF skal sikre, at aktører i uddannelses- og arbejdsmarkedssektoren, via deres respektive repræsentanter, bliver hørt og inddraget i relevant omfang, i forbindelse med aktuelle uddannelsespolitiske problemstillinger og temaer i regionen.

Indstilling

Det indstilles, at repræsentanterne i SUF kort tilkendegiver, hvilke uddannelsespolitiske problemstillinger og dagsordener de er optaget af.

Referat

Repræsentanterne i SUF tilkendegav hver især deres syn på aktuelle uddannelsespolitiske problemstillinger. Der var herunder stor opmærksomhed på Corona-nedlukningens indflydelse på eleverne og studerende på alle uddannelsesniveauer. Bl.a. nævnes elevernes trivsel samt udfordringer med undervisning, som kræver fysisk tilstedeværelse.

De faldne bemærkninger blev taget til orientering.

4) Orientering om ”Uddannelseslandskabet i Sønderjylland”

Sagsfremstilling

Regionsrådet besluttede den 24. august 2020 at igangsætte pilotprojektet ”Uddannelseslandskabet i Sønderjylland”. Formålet med projektet er at bidrage til at implementere den nye syddanske uddannelsesstrategi ”Kompetencer til fremtiden”, herunder i særlig grad det regionale mål ”Adgang til gode uddannelsesmuligheder i hele regionen”. Projektets kommissorium er vedlagt som bilag. Pilotprojektet understøtter arbejdet med verdensmål 4 ”Kvalitetsuddannelse”.

Projektet skal bidrage til, at regionsrådet får det bedst mulige videnbaserede udgangspunkt i arbejdet med kapacitetsstyring, elevfordeling, geografiske placeringer af udbud, campusdannelser og fusioner i Sønderjylland (Haderslev, Sønderborg, Tønder og Aabenraa kommuner). Samtidig skal projektet skabe værdi for de øvrige uddannelsesaktører i form af ny indsigt og viden til brug for uddannelsesindsatsen i det sønderjyske.

Den 26. november 2020 blev der afholdt et virtuelt dialogmøde mellem udvalget for uddannelse og arbejdskraft og de sønderjyske uddannelsesaktører. På mødet blev de overordnede konklusioner fra kortlægningen af uddannelseslandskabet i Sønderjylland præsenteret, og der blev afviklet gruppedrøftelser mellem deltagerne.

Få dage inden dialogmødet fik udvalget og dialogmødets øvrige deltagere fremsendt et udkast til et bruttomateriale bestående af en grafisk fremstilling af dataene fra kortlægningen. Administrationen har efterfølgende færdiggjort det endelige materiale, hvor en opsamling på dialogmødet også indgår (se bilag).

Kortlægningen giver et overordnet billede af uddannelseslandskabet i Sønderjylland, men ikke et detaljeret billede af, hvad der skal eller bør ske lokalt. Det er administrationens vurdering, at kortlægningen og dialogmødet har givet en fælles referenceramme til at fortsætte dialogen om uddannelsesindsatsen i det sønderjyske.

Udvalget for uddannelse og arbejdskraft drøftede opfølgingsprocessen for projektet på udvalgsrådet den 5. januar 2021, og her var der opbakning til, at administrationen går i dialog med interesserede aktører, der henvender sig vedr. pilotprojektet. Det er væsentligt for at komme videre med mulige indsatser, at aktørerne (primært uddannelsesinstitutioner og kommuner) selv tager initiativ med afsæt i deres konkrete lokalkendskab.

Regionsrådet har mulighed for at understøtte eventuelle indsatser inden for rammerne af det regionale handlingsrum, jf. uddannelsesstrategien ”Kompetencer til fremtiden”. Efter dialogmødet i november har flere aktører allerede taget kontakt til regionen med henblik på at høre mere om projektet og drøfte mulige indsatser.

Pilotprojektet har bl.a. givet inspiration til Danske Regioners arbejde med Regionale Uddannelsesplaner, som er spillet ind i forbindelse med forhandlingerne blandt Folketingets partier om gymnasieområdet.

Lige før vinterferien blev der fremsendt et brev om projektet fra Region Syddanmark til børne- og undervisningsministeren med kopi til Folketingets børne- og undervisningsudvalg. I brevet opfordres ministeren til at inddrage pointerne fra arbejdet med ”Uddannelseslandskabet i Sønderjylland”, når man forhåbentligt inden for den allernærmeste fremtid fortsætter forhandlingerne på gymnasieområdet.

På mødet vil administrationen kort præsentere hovedkonklusionerne fra projektet.

Indstilling

Det indstilles, at SUF tager punktet til orientering.

Bilag

- Kommissorium for "Uddannelseslandskabet i Sønderjylland".
- Afrapportering af "Uddannelseslandskabet i Sønderjylland".

Referat

Administrationen indledte punktet med et kort oplæg. SUF udtrykte bred opbakning til projektet. Det blev endvidere bemærket, at det kunne være interessant at få projektet bredt ud til andre dele af regionen også.

5) Nyt muligt partnerskab "ABC for mental sundhed"

Sagsfremstilling

Fremme af mental sundhed er et område, som både region, kommuner og uddannelsesinstitutioner har arbejdet med gennem en årrække. I regionen indgår mental sundhed i Psykiatriplanen 2020-2024, i den regionale udviklingsstrategi "Fremtidens Syddanmark" og i sundhedsaftalen mellem regionen og de 22 kommuner i Syddanmark, der løber frem til 2023. Både i psykiatrien og inden for regional udvikling har der været gennemført flere mindre og større initiativer og projekter. I den regionale uddannelsesstrategi "Kompetencer til fremtiden" er der blandt andet en målsætning om at understøtte uddannelsesmiljøer, der fremmer de unges trivsel og sundhed.

Baggrunden for fortsat at videreudvikle indsatser inden for mental sundhed begrundes blandt andet af data fra Sundhedsprofilen 2017, der viser at andelen af voksne danskere med dårligt mentalt helbred, er steget siden 2010 til et niveau på 13,5 % i 2017. Ligeledes ses at flere kvinder end mænd har et dårligt mentalt helbred, hvilket gælder for alle aldersgrupper. I sundhedsaftalen er målsætningen at reducere andelen af unge (16-24 år) med dårlig mental trivsel til maksimalt 8 % for mænd og 16 % for kvinder. Dette mål vil bringe andelen ned på samme niveau som i 2010.

Hertil kommer, at den aktuelle covid-19 situation, hvor børn og unge i mindre grad har adgang til jævnaldrende og fællesskaber, også må forventes at få betydning for den mentale trivsel.

I Region Syddanmark ønskes et partnerskab udmøntet med inspiration fra partnerskabet Røgfri Fremtid, herunder projektet Røgfri Ungdomsuddannelser, hvor der blev skabt et tæt samarbejde på tværs af region, uddannelsesinstitutioner og kommuner.

Visionen i ABC for mental sundhed er at styrke befolkningens mentale sundhed og trivsel gennem øget individuel modstandskraft og social sammenhængskraft i samfundet. Målet er at tilskynde befolkningen til mere proaktivitet for egen og andres trivsel, eksempelvis gennem kendskab og deltagelse i aktiviteter, der styrker og bevarer den mentale sundhed. Målet er samtidig at sikre de bedste rammer for dette, eksempelvis ved at opbygge samhørighed og samarbejde på tværs af organisationer og fagligheder, der har interesse i at fremme mental sundhed. De tre gennemgående elementer i ABC-tankegangen er:

- A. Gør noget aktivt (Act).
- B. Gør noget sammen (Belong).
- C. Gør noget meningsfuldt (Commit).

Statens Institut for Folkesundhed foretager løbende evaluering af partnerskabet. Her ses, at størstedelen af partnerne i ABC for mental sundhed oplever, at arbejdet med mental sundhedsfremme er blevet mere håndgribeligt, da ABC-rammen kan samle både eksisterende og nye indsatser.

Desuden har ABC-partnerskabet bidraget til at fremme samarbejdet både tværsektorielt og tværprofessionelt.

Som partner erklærer man sin opbakning til visionen om at fremme mental sundhed og trivsel i den danske befolkning. ABC for mental sundhed er et nationalt partnerskab, og følgende gælder ved indmelding:

- Det er gratis at melde sig ind i partnerskabet.
- Der er en forventning om, at der lokalt afsættes ressourcer til at koordinere indsatser og udarbejde en handleplan.
- Der er en forventning om, at man som partner afsætter ressourcer til at udpege en lokal ABC-koordinator.
- Der er mulighed for at deltage i netværk, få sparring og rådgivning i forbindelse med lokale indsatser samt modtage kampagnemateriale.

ABC for mental sundhed i Region Syddanmark

På møde i regionsrådet den 14. december 2020 blev der behandlet og godkendt et forslag om at arbejde med ABC for mental sundhed, ligesom regionen har arbejdet med partnerskabet Røgfri Fremtid.

Første udmøntning af forslaget er en tilslutning til partnerskabet. Derefter, og allerede nu, pågår et arbejde med at beskrive et oplæg, der skal rumme fælles indsatser under ABC for mental sundhed. Arbejdet inspireres af de mange gode erfaringer, der er gjort under projektet "Røgfri Ungdomsuddannelser" og organiseringen omkring partnerskabet Røgfri Fremtid. Derudover bygger partnerskabet også videre på erfaringer fra forprojektet "Sundhed, kultur og natur", hvori nye metoder er udviklet med henblik på at fremme trivsel og sundhed. Der er blandt andet udviklet et fællesskabsværktøj "Fællesskab i Fokus". Dette værktøj er afprøvet på erhvervsuddannelser i Region Syddanmark i forprojektet "Unge og Trivsel i Fællesskaber".

Indledningsvist pågår en afdækning af de aktiviteter og projekter regionen allerede er involveret i, og som passer ind i ABC-tankegangen. Udover førnævnte drejer det sig om også om psykiatriens indsatser og flere uddannelsespuljeprojekter i regionen, herunder "Fremskudt trivselsberedskab", "Større trivsel gennem fællesskaber", "På forkant med mistrivsel" og "Unge med kant". Derudover har regionen også støttet projekter på FGU med henblik på at hjælpe flere i uddannelse og beskæftigelse. På baggrund af disse erfaringer samt afdækningen af årsager til mental sundhed fra Statens Institut for Folkesundhed, vil relevante politiske udvalg under regionsrådet blive inddraget i løbet af foråret med det formål at give input til projektbeskrivelsen og det fremtidige arbejde med mental sundhedsfremme. Kommunekontaktudvalget drøfter ligeledes mental sundhed på deres møde den 12. marts.

På mødet lægges der op til, at Syddansk Uddannelsesforum (SUF) drøfter erfaringerne fra "Røgfri Ungdomsuddannelser" og eventuelle muligheder ved et samarbejde om ABC for mental sundhed med afsæt i følgende spørgsmål:

- Hvad er de væsentligste erfaringer fra "Røgfri Ungdomsuddannelser"?
- Hvordan oplever I, at "ABC for mental sundhed" kan understøtte eller bidrage til de indsatser, der allerede er igangsat i kommuner og uddannelsesinstitutioner om unges trivsel?
- Hvad tænker I om eventuelt at indgå i et partnerskab om "ABC for mental sundhed"?

Administrationen vil indlede punktet med et kort oplæg.

Indstilling

Det indstilles, at SUF drøfter erfaringerne med "Røgfri Ungdomsuddannelser" og eventuelle muligheder i et nyt partnerskab om ABC for mental sundhed.

Referat

SUF udtrykte bred opbakning til projektet og ser projektet som særligt relevant i lyset af Corona-pandemien. Både SUF og administrationen udtrykte ønske om at erfaringsudveksle om, hvordan indsatsen kan se ud i praksis.

6) Temadrøftelse om STEM og kompetencer til den grønne omstilling

Sagsfremstilling

Region Syddanmark arbejder for at styrke syddanskernes STEM-kompetencer (Science, Technology, Engineering & Mathematics). Indsatsen skal imødekomme virksomheders og offentlige organisationers stigende efterspørgsel efter medarbejdere, der har kompetencer til at udvikle digitale og teknologiske løsninger af høj kvalitet. Region Syddanmark ser samtidig styrkede STEM-kompetencer som afgørende for, at den grønne omstilling af samfundet kan lykkes.

Region Syddanmark har været science region siden 2009. I samarbejde med forskellige aktører igangsætter regionen løbende initiativer og projekter med fokus på at få flere med kompetencer inden for STEM og de senere år også i sammenhæng med grøn omstilling.

Serviceeftersyn af arbejdet på STEM-området i Region Syddanmark

Administrationen har i sommeren 2020 gennemført et serviceeftersyn af arbejdet på STEM-området i Region Syddanmark (se bilag). Som en del af serviceeftersynet blev der foretaget en kortlægning af igangværende og afsluttede projekter og indsatser i regionen. Serviceeftersynet har været forelagt for Udvalget for uddannelse og arbejdskraft den 10. september 2020 og regionsrådet den 26. oktober 2020.

Alene siden 2013 har regionsrådet bevilget støtte til ca. 30 projekter med fokus på STEM og bæredygtighed via regionens uddannelsespulje. Dermed udgør STEM-projekter en betydelig andel af den samlede projektportefølje.

Evalueringerne af de regionale uddannelsespuljeprojekter peger på, at det især er aktiviteter som praksisnære og anvendelsesorienterede undervisningsforløb, der umiddelbart synes at have størst effekt i forhold til at fremme motivationen og interessen for teknologi og naturvidenskab blandt de unge.

På baggrund af konklusionerne fra serviceeftersynet blev det anbefalet, at Region Syddanmark fortsat indgår i samarbejder, netværk og partnerskaber med aktører og uddannelsesinstitutioner med fokus på STEM og grøn omstilling. Samtidig anbefalede det, at Region Syddanmark især prioriterer at igangsætte projekter, der har fokus på overgangen mellem grundskole og ungdomsuddannelse, og involverer grundskoleelever i en så tidlig alder som muligt, flere piger til STEM, samt praksisnær og anvendelsesorienteret undervisning i STEM-fagene.

På baggrund af serviceeftersynet blev det endvidere vurderet, at der ikke umiddelbart var behov for en decideret regional teknologipagt i Syddanmark - forstået som en ny selvstændig organisering med styregruppe, møder, opfølgning, monitorering etc. En sådan organisering blev vurderet til at ville medføre øget bureaukrati og unødigt administration.

Til gengæld blev det i forlængelse af serviceeftersynet anbefalet, at Syddansk Uddannelsesforum en gang om året drøfter STEM-indsatsen i regionen med henblik på at komme med anbefalinger til Udvalget for uddannelse og arbejdskraft.

På mødet vil administrationen give en kort præsentation af eftersynets væsentligste konklusioner og anbefalinger.

Uddannelsesstrategien "Kompetencer til fremtiden"

I den nye uddannelsesstrategi "Kompetencer til fremtiden" fastholdes fokus på behovet for STEM-kompetencer i målene "Kompetencer til arbejdsmarkedet" og "kompetencer til et bæredygtigt samfund". STEM-kompetencer er efterspurgt på arbejdsmarkedet og vigtige i forhold til at lykkes med den grønne omstilling, da der er behov for STEM-kompetencer til at udvikle og implementere grønne teknologier.

På trods af, at der er en udbredt erkendelse af, at kompetencer og særligt STEM-kompetencer er afgørende for at lykkes med den grønne omstilling, så er der mindre klarhed om præcis hvilke kompetencer, der bliver brug for i den grønne omstilling af samfundets sektorer.

Kompetencer til den grønne omstilling

I efteråret 2020 udgav Dansk Energi rapporten "Beskæftigelseeffekter af investeringerne i den grønne omstilling" (se bilag). Rapporten giver et bud på, hvilke kompetencer der bliver brug for, for at nå 70 pct.-målsætningen om at reducere Danmarks CO₂-udledning. En række kendte teknologier skal udbredes. Olie- og naturgasfyre skal udskiftes med varmepumper, fjernvarmerør og elkabler skal graves ned, vindmøller skal bygges på land og til havs, ladestanderer til elbiler i tusindvis skal sættes op, bygninger skal energioptimeres mv.

Alt dette kræver mange kompetente hænder og hoveder, og behovet forstærkes af, at det hele skal ske samtidigt. Derfor er det afgørende, at de nødvendige kompetencer er til stede.

På mødet vil adm. direktør Lars Aagaard fra Dansk Energi holde et kort oplæg med fokus på kompetencer til den grønne omstilling som afsæt for temadrøftelsen, der bl.a. vil kunne omhandle følgende temaer:

- Er den syddanske uddannelsessektor rustet til at levere tilstrækkeligt med syddanskere med de nødvendige kompetencer til den grønne omstilling?
- Hvis ikke, hvilke tiltag er der så behov for? Er der behov for nye fag, nye uddannelser, mere efteruddannelse etc.?
- Ved vi overhovedet, hvilke kompetencer der er brug for?
- Ideer til at styrke overgangen mellem grundskole og ungdomsuddannelse og mellem ungdomsuddannelse og videregående STEM-uddannelser.
- Hvordan kan parterne i Syddansk Uddannelsesforum understøtte, at flere unge syddanskere opnår kompetencer inden STEM og grøn omstilling?

Indstilling

Det indstilles, at Syddansk Uddannelsesforum og Udvalget for uddannelse og arbejdskraft drøfter STEM og kompetencer til den grønne omstilling med afsæt i oplæggene fra Lars Aagaard og emnerne foroven.

Bilag

- Serviceeftersyn på STEM-området
- Rapport fra Dansk Energi

Referat

Administrationen gav en kort præsentation af regionens serviceeftersyn på STEM-området. Præsentationen blev taget til orientering og er vedlagt som bilag til referatet.

Adm. Direktør for Dansk Energi, Lars Aagaard, gav med afsæt i en nylig rapport et oplæg om de væsentligste pointer ift. ændringer på arbejdsmarkedet for at imødekomme 70%-målsætningen. Blandt pointerne var et markant øget behov for ufaglært og faglært arbejdskraft samt en bemærkning om tidshorizonten på målsætningen.

Oplægget blev modtaget med stor interesse hos medlemmerne af SUF og UUA. Den efterfølgende drøftelse afspejlede, at udfordringen med at sikre kompetencer og arbejdskraft til den grønne omstilling er betydelig, og at der ikke er nogen nemme løsninger. Der var enighed om, at det er et emne, som der bør arbejdes videre med i relevante fora mv., herunder i implementeringen af Region Syddanmarks uddannelsesstrategi.

7) Drøftelse af muligt indhold på næste møde

Sagsfremstilling

Administrationen foreslår, at SUF på næste møde drøfter resultaterne af den forestående politiske forhandling om gymnasieområdet. Derudover er Region Syddanmark ved at starte op på en ny analyse af unges kompetencer til livet. Den analyse kunne også være relevant at drøfte på næste møde.

Repræsentanterne i SUF opfordres derudover til at overveje, om der er andre emner, det kunne være relevant at tage op på næste møde.

Indstilling

Det indstilles, at SUF drøfter det mulige indhold på næste møde.

Referat

Det blev foreslået, at næste møde kommer til at handle om de formentligt afsluttede forhandlinger på gymnasieområdet samt administrationens forestående spørgeskemaundersøgelse af unges "Kompetencer til livet". Hvis medlemmerne af SUF har yderligere forslag til punkter, kan de sendes til administrationen.

8) Næste møde

Sagsfremstilling

Næste møde i Syddansk Uddannelsesforum afholdes tirsdag den 5. oktober 2021 kl. 10.00-12.00 i regionshuset i Vejle. Sekretariatet indkalder til mødet via Outlook.

Indstilling

Det indstilles, at SUF tager punktet til orientering.

Referat

Næste møde afholdes tirsdag den 5. oktober 2021 kl. 10.00-12.00 i Vejle, hvis fremmøde er muligt.

9) Evt.

Ingen bemærkninger.